

ficerer og et stort flertal af befolkningen bag sig, og han ville klart og tydeligt have sagt fra over for nazisterne i modsætning til alle samarbejds-politikerne. Så var det ikke noget af det flotteste og bedste, en dansk forsvarsminister kunne have gjort dengang?

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg tror, at det, hr. Helge Adam Møller fremfører her, er udtryk for en heltemodig efferrationalisering. Jeg kan ikke forestille mig, at den tyske besættelsesmagt på det tidspunkt, vi taler om her, f.eks. ville have accepteret en beslutning af den art. Så tror jeg ikke, at vedkommende havde været forsvarsminister ret meget længere. Jeg tror, at tyskerne havde reageret på det.

Jeg tror ikke på det og kan ikke forestille mig det. Jeg vil gerne vide, hvad der tænkes på her; hvilke muligheder er det, der skal være for at benytte en sådan paragraf? Vi har grundloven og Højesteret, hvor man efter visse bestemmelser kan forbyde en forening af en eller anden art. Men at forbyde militært personel at deltage i lovlige foreninger her i landet, også politiske foreninger, finder vi er forkert.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Den debat vil jeg godt vende tilbage til. Men det er ordene, og nu gentager hr. Per Kaalund dem, og det er jo fair nok, hvis man mener det: at han ikke var sluppet godt fra det, for så ville nazisterne have fyret ham og sagt, at han ikke kunne være forsvarsminister.

Men der er mit synspunkt bare, at det da måtte være noget af det flotteste og det mest ønskværdige. Så ville han have trådt ind i den lille række af andre politikere, som også blev smidt ud af tyskerne. Jeg kan nævne en Christmas-Møller, som tyskerne tvang ud af regering, og jeg kan nævne fremtrædende socialdemokrater og andre politikere, som sagde fra på et tidspunkt, hvor det var upopulært hos tyskerne. Jeg kan ikke forstå, at det skulle have været usselt for en forsvarsminister at gøre det. Det var da tværtimod det, vi manglede dengang, nemlig folk med mod, ud over modstandsfolkene.

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Man kan godt have den opfattelse, og det er også prisværdigt, at der var folk, der gjorde det.

Men jeg tror, at der kunne nævnes adskillige, også konservative, der på daværende tidspunkt, både i førkrigsperioden og under krigsperioden, optrådte på en helt anden måde end den, som hr. Helge Adam Møller beskriver her i dag.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Det er også til den samme problematik, som hr. Per Kaalund fremhæver med hensyn til muligheden for at kunne udelukke personer fra et særligt politisk parti.

Det er jo således, at vi på nuværende tidspunkt laver regler for krig, mens vi er i fredstid, og godt for dét, for det er altid der, man har tid til at tænke sig om.

Hr. Per Kaalund henviser til grundloven og retssystemet med hensyn til at kunne udelukke politiske partier, eller til en offentlig debat herom. Men det kunne jo netop være, at man, hvis samfundet er i en situation, hvor man har behov for at tage den slags beslutninger, ikke har den store interesse i at have den store debat om det i den samling, der vil være af nationen i den situation.

Jeg er også fuldstændig overbevist om, at hvis en forsvarsminister tager det skridt at forbyde visse politiske partier, vil det også være noget, hvor en forsvarsminister ville være i fuldstændig samklang med et meget, meget bredt udsnit af det danske Folketing, for ellers ville forsvarsministeren ret hurtigt komme under et massivt pres fra Folketinget.

Derfor håber jeg, at vi under udvalgsarbejdet kan prøve at analysere denne problemstilling dybere, således at vi finder en løsning, som alle kan være tilfredse med.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Nu tror jeg, at hr. Ulrik Kragh misforstår teksten i § 27. Der står ikke, at forsvarsministeren i ekstraordinære situationer kan forbyde politiske partier, men at man kan forbyde militærpersoner at være medlem af et politisk parti. Det mener jeg ikke tilkommer en forsvarsminister at kunne gøre, ej heller en regering. Er der nogen, der kunne gøre det, var det måske Folketinget, der kunne vedtage et eller andet. Man har jo prøvet det tidligere med nogen besværlighed, også efferrationaliseret, så jeg tror, at vi skal lade grundloven tale her og i givet fald Højesteret.

Så vil jeg selvfølgelig gerne også i det videre udvalgsarbejde spørge: Hvad er det for tænkte